

Tíðindi í Dimmu vóru byrjanin

Ein tíðindastubbi í Dimmalættingi í 1977 varð upprunin til útróðrarbátin, sum nú er í gerð á Tekniska skúla í Havn.

Tíðindini vóru um, at føroyingar ætlaðu at byggja tiggju bátar í Noregi.

— Hetta hildu vit vera skeivt. At lata arbeiðið soleiðis fara av landinum. Hesir bátar vóru so litlir, at einhvør smíðja her kundi bygt teir, sigur Oddmar Rasmussen, leiðari á Metaldeildini hjá Tekniska skúlanum í Havn.

Tá, í 1977, vóru triggir lærlingar í stálskipasmíði á skúlanum. Saman við lærarunum fóru teir nú undir at fyrireika byggingina av bátinum, sum nú sum hálvur skrokkur

stendur úti í túninum við Metaldeildina við Velbastaðvegin.

Oddmar greiðir frá, at fyrst »spioneraðu« teir á skipasmíðjuni í Havn, sum tá legði seinastu hond á Váðastein. So gjørdur teir eina tekning. Men hon kundi ikki brúkast. So eina aðra. Eftir henni gjørdur teir síðani eitt modell og royndu stabilitet og annað í einum baðikari.

— Vit bóðu dreingirnar tosa við útróðrarmenn um bátin. Men teir komu allir aftur og søgdu frá útróðrarmannunum, at báturin var ov stuttur. Næsta holdið, sum kom, longdi so bátin.

Hesir lærlingarnar gjørdur eisini útrokningar um ferð, tonnagu og

annað.

Men enn var hetta alt bert ástøði, teori.

Mangan striltið

Teir sjei lærlingarnir, sum nú hava verið á skúlanum, hava ikki havt so nógv ástøðiliga frálæru. Tíðin var ikki til tað. Teir hava bygt tann halva skrokkin.

— Tað hevur mangan gingið striltið, tí okkum hevur tørvað amboð, sigur Oddmar Rasmussen.

Kortini hava teir bert brúkt fimm vikur á 30 tímar til arbeiðið.

Lærlingarnir eru væl nøgdir við hesa nýggju frálæruskipan.

Sum ein teirra segði:

— Nú duga vit at byggja skip.

Við lokið verk. Teir sjei lærlingarnir á Skála Skipasmíðu eru nú lidnir á skúlanum og við tann halva skrokkin.

Teir eru Finnogi Johannessen, Knút Hansen, Andras Drangastein, Sunleif Bertelsen, Birgir Hermansen, Tonni Thomsen og Jeffrei Olsen.

Lærlarin Bjarni Olsen er uttast v.m.

Hesir garpar og teir, sum fyrr hava arbeitt við bátinum, hava skrivað skúlasøgu við verki sínum

Ongar hekkur til sleipibátar men hálvur útróðrarbátur

Hevði Tekniski skúlin í Havn gjørt sum skúlarin í Danmark, skuldu tvær hekkur til sleipibátar staðið í hollini hjá Metaldeildini nú.

Ikki ein hálvur skrokkur til ein útróðrarbát. Hekurnar hjá donsku lærlingunum verða skrottaðar so skjótt, tær eru lidnar. Og tað skal útróðrarbáturin hjá føroysku lærlingunum eftir rottum eisini, tá hann verður liðugur um trý-fýra ár.

— Men tað verður vónandi ikki, sigur Oddmar Rasmussen. — Sjálvandi ætla vit ikki at fara at kappast við handverksvirkni. Báturin kann gevast burtur til gott endamál, møgulega av landinum.

Oddmar sigur, at teir í øllum føri fara at halda fram at smíða bátar úr stáli. Í tí treysti, at avvarðandi vinnugreinar fara at stuðla teimum.

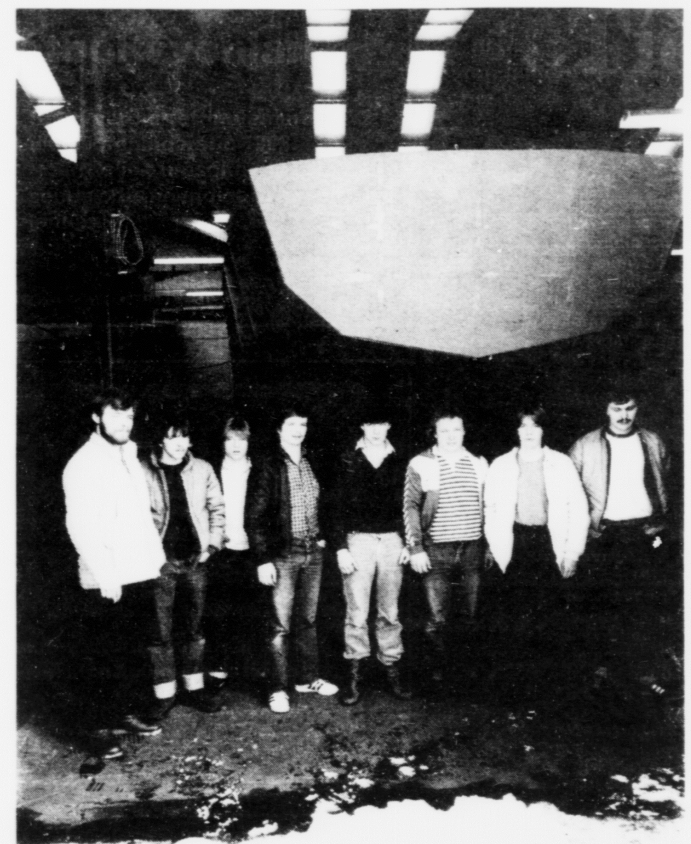
Næstu stálskipasmíðir, sum koma á skúlan,

skula gera hina helvtina, t.e. framskipið. Teir skula eisini leggja ástøðiligu grundina til næsta bát.

Hepnir

Teknisku skúlarin í Føroyum eru danskir og noyðist tí at fylgja frálæruskipanunum, danir brúka.

Men hesar hóska ikki í øllum forom til okkara viðurskipti, sigur Oddmar Rasmussen. Og hann leggur afturat,

Orð og myndir:
Høgni Djurhuus

Stjórin á Tórshavnar Skipasmíðu, Poul Mohr, var millum tey, sum leygardagin vóru og hugdu eftir bátinum.

Her greiðir Oddmar Rasmussen honum frá projektinum, S82

Eisini onnur

Báturin hjá stálskipasmíðunum kemur eisini øðrum til góðar.

Oddmar Rasmussen:

— Báturin er nú heftur saman og verður settur út í túnið fyribils. Men meiningin er at draga hann inn aftur í samband við sveisikeið, har næmingar undir lógildugum eftirliti sleppa at sveisa hann

lidnan.

Eisini eru fleiri uppávur til lærlingar á yngri stigi, so sum tælvning av lúkum og øðrum.

Maskinlærlingar kunna seta motor og annað í. Har eru rørarbeiði, elarbeiði, snikkaraarbeiði, veikstreymararbeiði, málaraarbeiði og meira enn.

Báturin hjá Tekniska skúla er 40 fetur og verður 15–20 tons.

1983

Teir triggir, sum í 1977 byrjaðu at arbeiða við bátinum, góvu leygardagin Tekniska skúla eitt modell av bátinum.

Her er ein teirra, Bent Johannessen og Helgi Øster, fyrstøðumaður á Skúlaheiminum, har modelið eftir ynski frá gearunum fer at hanga

Bara 12

Tað eru í lotuni bert 12 stálskipasmíðulærlingar, allir á Skála Skipasmíðu.

Hetta kemst møgulega av tí, at hesir lærlingar hava ikki somu møguleikar sum maskinmíðulærlingar at sleppa í Maskin-skúlan.

Nógvir fara í læru við tí fyrri eyga at halda fram í Maskin-skúlanum.

Men væntandi verða teir fleiri í nærmastu framtíð, sum vilja læra at byggja stálskip. Báðar tær stóru skipasmíðurnar fara at taka lærlingar.